

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

Za najwyższym rozkazem przywódcie dwór żałobę po Arcyksiężnej Maryi Annie Karolinie, małżonce W. Księcia Toskańskiego, poczynawszy od dnia 1. kwietnia, i nosić będzie przez dni osiemnaście na przemianę, mianowicie przez dni dziesięć, t. j. od 1. włącznie do 10. kwietnia, grubą, a przez resztę dni 8, t. j. od 11. włącznie do 18. kwietnia, cienką.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Dziennik Powszechny Warszawski z dnia 17. marca zawiera co następuje:

Przy szczegółowym losowaniu obligacji udziałowych, przypadły znaczniejsze wygrane na następujące numera:

W dniu wczorajszym 15. marca:

na nr. 44,515 złp. 25,000, na numera 82,236, 84,106, 141,816 po złp. 5,000, na nra. 3,002, 24,495, 82,202 po złp. 3,000, na nra. 12,192, 30,516, 43,026, 43,049, 82,150, 145,866 po złp. 2,500, na numera 3,008, 7,377, 42,154, 18,863, 20,179, 32,111, 42,139, 43,324, 43,344, 46,304, 59,763, 59,795, 58,089, 63,443, 67,851, 72,418, 73,943, 83,211, 84,107, 84,139, 98,823, 102,952, 118,047, 130,719 po złp. 1,000.

W dniu dzisiejszym 16. marca:

na numer 15,155 złp. 300,000, na numera 15,550 i 141,574 po złp. 10,000; na numera 3,032, 82,114 po złp. 5,000, na nr. 44,540 złp. 3,000, na numera 59,785, 61,251, 75,096, 76,097, 104,704 po złp. 2,500; na nra. 1,172, 9,161, 15,198, 43,343, 63,304, 63,324, 81,447, 81,448, 82,260, 84,120, 87,896, 94,071, 102,967, 104,741, 109,299, 112,017, 115,201, 123,806, 134,176, 134,186, 144,122 po złp. 1,000.

Rossyja.

Wyroki sądów wojennych potwierdzone 5. lutego przez najj. pana. — 1.) Głównodowodzący 1szą armiją 19. stycznia doniósł najj. panu, iż szlachcic Wileński gubernii Szawelskiego powiatu Dominik Rymgajło, z odbytego nad nim

wojennego sądu i z własnego wyznania okazał się winnym zgwałcenia przysięgi wiernego poddanego, dobrowolnego w samym początku rokoszu, przyłączenia się do buntowników, z którymi zbrojnie jeździł do różnych miejsc dla wywiadzenia się o rosyjskiem wojsku, i zamiarem stawania mu opornie. Za powrotem do domu, nie uczuwszy tego, iż za to przestępstwo zostawiony bez kary jedynie był przywiedziony do przysięgi, za pierwszą zrzecnością znowu połączył się z buntownikami i upijając się, jeździł ze zgrają po gościńcach i z orężem w rękę, napadał na przejeżdżających niewiadomych mu żydów, a gdy idąca podówczas sztafeta nie dała mu ich złupić, złupił tę sztafetę i ranił pocztarza, tudzież jadącego z nim kantonistę. Za te przestępstwa głównodowodzący z mocy zleconej mu władzy postanowił, Rymgajłę po odjęciu mu szlachectwa posłać do Syberyi na ciężkie roboty, a majatek, jaki się okaże, wziąć do skarbu. — 2.) Głównodowodzący 1szą armiją 19. stycznia doniósł najj. panu, iż lekarz Wileńskiego wojennego szpitala Szokalski, z odbytego nad nim wojennego sądu okazał się winnym: zgwałcenia przysięgi wiernego poddanego, unikania służby pod pozorem choroby, i dobrowolnego przyłączenia się do zgrai buntowników, od których odszedł nie prędzej, aż po stoczonej pod Daszewem z rosyjskiem wojskiem bitwie. Za te przestępstwa głównodowodzący postanowił: Szokalskiego po odjęciu mu stopnia lekarza i szlachectwa, ze względu na młodość, posłać jako szeregowego do batalijonów liniowych w Syberyi, z zabraniem na skarb majątku, jaki by się okazał.

Portugalia.

Gazety angielskie zawierają wiadomość z Terceiry dochodzącą do dnia 5. marca: Dom Pedro wylądował tamże w dniu 3. przy huku dział, przyjęty przez wojsko i mieszkańców z zapalem. Połączoną tamże siłę wojska podają na 12 do 15,000 ludzi. Marynarze angielscy zajęli Praya, albowiem osądzono za potrzebę odciążyć ich od Portugalczyków, z którymi nieustannie mieli zatargi, a kilku już pod ich nożami poległo. Sądzą powszechnie, że

wyprawa przeciw Portugalii będzie w gotowości do wypłynienia w początkach maja. Przeciwnie zaś odebrano wiadomość z Lizbony, że wyprawa do Madeiry odplynęła z tamtąd w dniu 3. i liczy 1000 do 1200 ludzi wojska. Dom Miguel wyjechał z Lizbony, jak mówią, aby blisko jednego ze swoich mieszkańców wiejskich, bliżej granicy Hiszpanii położonych, założyć obóz. Gazeta Lizbońska stara się zmniejszać siłę Dom Pedra i zapewnia, że nie wynosi nad 5000 ludzi.

Pewien dziennik paryżki opowiada następujące okoliczności o wylądowaniu Dom Pedra na wyspę ś. Michała: Jak wiadomo, Dom Pedro odplynął w dniu 10. lutego z Belle-Isle do wyspy Terceiry. Złe powietrze zniewoliło go zatrzymać się na wyspie ś. Michała, gdzie fregata „Królowa Portugalska“, na której się znajdował, zarzuciła kotwicę. Banderę królewską powitały baterije zamku 21 wystrzałami, na które fregata odpowiedziała. Natychmiast gubernator, hr. Alva, w towarzystwie konsula angielskiego i oficerów swojego sztabu, jakoteż korregidora i innych urzędników miasta popłynął w szalupie ku fregacie. Dom Pedro przyjąwszy władzę, wysiadł z niemi na ląd, otoczony oficerami swojego orszaku. Niezliczone mnóstwo mieszkańców czekało go na brzegu, i miał wiele trudności dostać się do przeznaczonego dla siebie pałacu, tak mocno był otoczony mieszkańcami, którzy go pragnęli widzieć i okazać mu swoje przychylnosc. W chwili, gdy wysiadł na ląd, zdjął kapelusz i zawołał: Niech żyje Donna Maryja! Odgłos ten powtórzyli obecni z zapalem. Poczem Dom Pedro mustrował 5ty pułk strzelców i 18ty piechoty. Przedstawiono mu wszystkich oficerów, władze cywilne, szlachtę, duchowieństwo i urzędników. Wieczorem, podczas obiadu, danego przez municypalność, spełnił Dom Pedro toast: za zdrowie królowej Donny Maryi i żołnierzy, którzy prawa królowej jejmejci uznali i utrzymywali.

Wielka Brytania i Irlandya.

Oto jest dokładniejszy powód ważnych rozpraw na posiedzeniu izby wyższej dnia 16go marca, na którym książę Wellington rozwinął swój wniosek o przełożenie korespondencyj między angielskim ministeryjum spraw zewnętrznych, rządem francuzkim, a posłem angielskim w Paryżu, zasłanej w październiku i listopadzie 1830, względem spraw belgijskich. Oświadczyłem (tak począł rzecz książę) i okazać, iż wystawienie postępowania rządu francuzkiego przy rozłączeniu Belgijum od władztwa domu Oranii, zawarte w mowie p. Kaź-

mierza Perier, sprzeciwia się temu, co się istotnie stało. Ponieważ wystawienie to wyszło od męża według ducha i stanowiska jego tak ważnego, który objawia swoje zdania względem mnóstwa czynności, i takie zdania, które przy wielu układach są błędne, a nawet powiem, fałszywe, i dotyczą sławy rządu królewskiego, przeto dla tego samego honoru chcę zwrócić uwagę waszą, milordowie, na ten przedmiot, abyście sami sądzić mogli. (Tu czyta książę wielkie wyimki ze znaney mowy francuzkiego prezydenta ministrów i tak mówi dalej): Pytam się was, milordowie, czyli ważne wyrazy tej mowy okazują inną dążność, jak pochlebiać schorząłym życzeniom zdobywania i powiększania się, które w ostatnich czterdziestu latach historyją Francyi charakterystycznie odznaczają? Zapewnienie zacnego hr. (Grey), że Francya nie ma całkiem zamiaru nadwierać pokoju, nie może owego osłabić wrażenia, ponieważ takowe nabywa mocy przez mijsce, które ma być apologiją wyprawy do Aukony, a bardziej jeszcze przez ten, w którym p. Perier mówi o ścisłym związku między rządami francuzkim a angielskim. Związek ten uważany jest jako rzecz konieczności dla Anglii, dla Francyi zaś jedynie jako silny środek. Wprawdzie mam tak wielką opinią, jak zacny hr. (Grey), o korzyściach, nawet o konieczności ścisłego związku Anglii i Francyi ku utrzymaniu pokoju; lecz nierównie więcej, niżeli ten wzgląd, znaczą umnie interesa i honor Anglii, a co się dotyczy pokoju, tedy musimy się nietylko z samą Francją, ale nawet z innemi wielkiemi mocarstwami łączyć, jeżeli go chcemy utrzymać. Bogdajby zacny hrabia czerpał ostrożność i radę z historyi Aukony, która tylko w porównaniu jest małym dowodem ducha, który się codzień bardziej wyjawia, i jest ze szkodą Anglii, jeżeli jej nieślawy nie przynosi. Wszakże pomimo tego, com powiedział, nie ma nikogo, któryby sobie mocniej życzył nade mnie utrzymania pokoju i zgody między Angliją a Francją; nikogo, któryby miał większe pojęcie o niezmiernych źródłach pomocnych Francyi w wojnie i pokoju; nikogo, któryby wyżej cenil jej nadzwyczajną zręczność w używaniu tych źródeł pomocnych; słowem, nikogo, któryby chętniej przyznał, że nie masz żadnego narodu na świecie, któryby przewyższał Francją, albo się z nią równał w owych cnotach, talentach i środkach, któreby zdołały uczynić lud istotnie wielkim iszczęśliwym wewnątrz, a straszny i szanowany zewnątrz. Dla tego sądzę, że minister angielski obowiązany jest tém bardziej z zazdrośną troskliwością

strzedz honoru i interesów swojego kraju od francuzkich zamachów. — Przytoczywszy te ogólne uwagi, abym uniknął złego wykładania rzeczy, przechodzę do owego godnego nagany miejsca mowy pana Periera, w której rewolucyjną belgijską i jej ustalenie, jakoby dziełem rządu francuzkiego nazywa. Kiedy Ludwik został przez nas uznany królem Francuzów, zajął imieniem Francyi miejsce w owych europejskich traktatach, któremi także przez to samo był zobowiązany i związanym. — Mąż zatem, który króla Francuzów wystawia, jakoby ten zachęcał i wspierał rewolucyjną belgijską, wystawia tём samém tego monarchę jako nadwierzającego traktat uródczysty. Wiém, że król Francuzów tego istotnie nie czynił; bład jest ze strony p. Perier, którego wyrazy obejmują oskarżenie swojego pana. Dokumenta, o których mówię, aby były złożone, usuną tę wątpliwość, albowiem okażą jasno, że od piérszej chwili wybuchnienia rewolucyi belgijskiej, aż do ostatniego momentu mojego ministeryjum, rząd francuzki trzymał się wiernie traktatu, który łączył Belgijum z Holandją, i czynił właśnie przeciwnie temu, co p. Perier zapewnia, że czynił. Daleki od wspierania rewolucyi belgijskiej, oświadczył rząd francuzki dobrowolnie w trzech różnych zdarzeniach, bez najmniejszego powodu ze strony gabinetu angielskiego, swoje gotowość, przyczynienia się do przeszkodzenia jej skutkom (powszechny głos: słuchajcie! słuchajcie!) najprzód, gdy książę Oranii odprawił wjazd do Bruxelli, potem gdy książę to miasto opuścił i nakoniec, gdy książę Fryderyk na Bruxellę uderzył, gdzie na nieszczęście został pobity. Rząd francuzki nie tylko nie wspierał rewolucyi belgijskiej, lecz najgorliwiej oświadczył się współdziałać, aby łącznie z innemi mocarstwami niedopuszczyć rozdzielenia Belgijum od władztwa domu Oranii. Oświadczył, jak mocno jest zajęty wynalezieniem jednego lub drugiego środka, przez któryby znowu Belgijum przywrócone zostało panowaniu króla Holandyi; Francya była ostatnią z pomiędzy mocarstw, powatpiewających o możliwości takiego skutku. (Głos: słuchajcie! słuchajcie! co raz się staje mocniejszy). Mogę o tём mówić z pewnością, bo podówczas byłem jeszcze w ministeryjum; wiém nawet, że gdym wystąpił z ministeryjum, rząd francuzki objawił powtórnie angielskiemu gabinetowi życzenie, aby doświadczyć restauracyi domu Nassauskiego. Jeżeli sobie dobrze przypominam, pisano w tój mierze list w lutym, o którym musi dobrze wiedzieć zastępcy hrabia i poseł francuzki. Ale i oprócz tego jest dosyć dokumentów, dowodzących, że

zapewnienia p. Perier całkiem są bezzasadne, i że Francya czyniła wszystko, aby oddalić skutki rewolucyi belgijskiej. Wiém, że niepodległość Belgijum była przed ugodnym warunkiem konferencyj, które się pod kierunkiem mojego zacnego przyjaciela rozpoczęły; lecz zaszło to wtedy, gdy niepomysłny atak Bruxelli okazał niepodobieństwo połączenia Holandyi z Belgijum. Prawda — i ten jest jedyny krok — który panu Perier może udzielić słabego cienia do jego zapewnień — iż podczas owych konferencyj oświadczył poseł francuzki, że rząd jego daleki jest od wszelkiego zbrojnego mieszania się; prawdą jest także, że uczyniono owe udzielenie, zanim depeza z Hagi żądała naszej wojskowej pomocy ku zdobyciu na nowo prowincyj belgijskich. Pomocy tój odmówił wyraźnie rząd angielski, ponieważ byliśmy przekonani, że nie będzie mógł być utrzymany pokój Europy, skoro inne narody zbrojno się włączają; lecz stanowczo zaprzeczam przy tём zapewnieniu p. Perier, jakoby inne państwa oświadczyły intencyją takiego zbrojnego wzmieszania się. Zamiaru tego nie miał ani rząd angielski ani żaden inny, i mógłbym dodać, iż rząd francuzki dobrze o tём wiedział. Ze wszystkich tedy powodów wniosek mój będzie za usprawiedliwiony poczytany. Hr. Grey odpowiedział w obszerniej mowie (którą umieścimy) i przyznał, że miejsca owe mowy p. Perier, na które się książę uważa, są niepoprawne (*incorrect*). Opozycja wybuchła w same okrzyki; hr. zaś przytoczył zasadę angielską, że mowy parlamentowe, umieszczane w dziełnikach, nie mogą być za autentyczne uważane i to samo miał o mowach francuzkich, i starał się ogólnie dowiedzieć, że słowem p. Perier nie można tak złego nadać znaczenia, jak onym nadaje książę; powszechne polityczne zasady przez księcia wyrzeczone przyznał hrabia, gdy się terażniejsze ministeryjum tych a nie innych trzyma i gdy te zasady wyraźnie wskazują konieczność przyjaznego porozumienia się z Francją ku utrzymaniu pokoju, porozumienia, w którym wszystkie inne mocarstwa mają udział. — Książę Wellington odpowiedział po krótce na mowę hrabiego, zaspokojony daném główném oświadczeniem, cofnął swój wniosek.

Na posiedzeniu izby niższej z d. 19. marca pytał się pułkownik Davies, czyli prawda, że kapitan Sartorius, który jak wiadomo, odpłynął z wyprawą Dom Pedra, jako dowódzca tójże, został z tego powodu wykreślony z listy oficerów marynarki angielskiej? Sir James Graham, odrzekł, że kapitan Sartorius nie dla te-

go został wykreślony, lecz że się oddalił bez urlopu.

Hrabia Harrowby i lord Wharncliffe oświadczają, że sami widzieli list króla do hr. Grey, w którym król jmc obowiązuje się każdego czasu mianować na żądanie ministra potrzebną liczbę parów. Król rozkazał hrabi Grey, odczytać ten list hrabi Harrowby i lordowi Wharncliffe, gdyby się z nim rozmówić chcieli o reformie bilu.

O zaburzonym stanie hrabstw irlandzkich Limerick, Tipperary i Koeniginn nadeszły znowu niepokojące wiadomości. Ziemianie tamczni nie mogą swojej roli uprawiać, bez pozwolenia naczelników stronnictwa.

Dziennik londyński *The News*, zawiera następujące krótkie, lecz interesujące porównanie: »Uwagi godna, iż w tej samej chwili, kiedy w angielskiej izbie niższej wszystkie stronnictwa swojemu mowcy (taki tytuł mająk wiadomo prezydent izby gminnej), płaciły daninę głębokiego uszanowani i podzielały z nim smutek z powodu śmierci jego matki, odroczeniem posiedzenia na d. 12. marca, opozycja w izbie deputowanych francuzkich, po zwyczajnej sobie scenie tumultu i zamieszania, wystawiając ją na pośmiewisko całej Europy, zajęła się ułożeniem protestacyi przeciw swojemu prezydentowi!

Z Dublina donoszą, że dzień Ś. Patrycjusza obchodzono tamże z wielką radością. Odbywały się wielkie mustry wojskowe, na których znajdowało się mnóstwo ludu. Margr. Anglesea powitano najuprzejmiej, gdy się pokazał w oknach pałacu. Wyszedł więc natychmiast na ganek, dał znak ręką i rzekł: Chłopcyl! Wiem, że chcielibyście słyszeć mowę, lecz nie mam teraz do tego ochoty. Spodziewam się, że dzisiaj nie będzie między wami sporów ani kłotni. (Niel nie!) Życzę Irlandyji, szczęścia i pomyślności (Oklaski). Niech żyje długo król nasz dobry i patryjotyczny! (Głuszące oklaski). Spodziewam się, że was wszystkich w przyszłym dniu Ś. Patrycjusza w spokoju przy zdrowiu i w szczęściu oglądać będę.« Kilka tych słów przyjęto z zapalem i spokojność publiczna ani na chwilę nie była zaburzona.

Francyja.

W d. 25. marca o godz. wpół do 12tej, król otoczony książętami Orleańskim i Nemours i licznym sztabem, mustrował na podwórzach Touleryjów pięć pułków piechoty, szwadron artyleryi, pierwszy pułk karabinierów i szoty huzarów. Wszystkie korpusy przeciągnęły przed królem, przy okrzyku: »Niech żyje król!

Dnia 21. marca skończyło się przed sądem przysięgłych paryżkich postępowanie prawne w sprawie względem spisku w wieży kościoła Notre - Dame. Po godzinném naradzeniu się, uwolnili przysięgli ośmiu obwinionych od osłatarenia o spisek, zamachu na rząd, i podpaleńia; trzech zaś z tychże uznali winnymi zatajenia spisku; podług tego skazani zostali. Degannes i Considere, każdy na pięcioletnie więzienie, a Brandt na trzechletnie więzienie i karę pieniężną 500 fr.; pięciu innych, André, Audouin, Boussaton, Syriot i Mignet, zostali całkiem uwolnieni. Osądzeni opuścili salę przy odgłosie: »Niech żyje Napoleon II. Niech żyje Rzeczpospolita!« Considere, najgwałtowniejszy z nich, zawołał: chciałem śmierci lub wolności. Patrzcie, tak nagradzają tych, co walczyli w lipcu! Nie wąż się jednakże skazać nas na śmierć.«

W d. 21. marca przechadzało się kilku młodych ludzi w kapeluszach zwyczajnej formy, lecz koloru karmazynowego. To uderzające pokrycie głowy, zdaje się, że zastąpiło miejsce kapeluszków lakierowanych, które były dotąd znakiem republikanów.

Moniteur z d. 24. marca donosi: »Depesza telegraficzna, datowana w Grenoble pod d. 22. marca o godzinie 10tej wieczorem, wysłana w d. 23., i tegoż dnia w Paryżu odebrana, donosi, że 35 pułk wszedł znowu w d. 22. o godzinie 1szej z południa do Grenoble. Waleczny ten pułk zasłużył na zupełne zadowolenie. Pułk ten powrócił w największym porządku i bez oporu mieszkańców. Jenerał Delort odprawił mustrę z tym pułkiem, jakoteż z wojskiem należącym do brygady jenerała d'Uzecz; wojsko to ma najlepszą postawę i najlepszego ducha. Dano rozkazy do zwinięcia gwardyi narodowej.«

W Strasburgu ogłoszono w d. 24. marca następującą telegaliczną depeszę: »Paryż d. 23. marca, o godz. 4tej. Pułk 35 wszedł znowu na rozkaz króla do Grenoble, i największa spokojność panuje w tém mieście. Gwardya narodowa jest zwinięta. Minister wojny wydał rozkaz dzienny, w którym 35 pułkowi oświadcza upodobanie króla, i zachęca wojsko do wspierania ustaw przeciw burzycielom spokojności, gdzieby się jeno pokazali.«

Gazeta Stutgardzka donosi ze Strasburga pod d. 23. marca: Prefekt wydał dzisiaj odezwę do tućjszych mieszkańców, w której wyraża: Co dzieinnie rozgłaszają najsprzeczniejsze wieści; on (prefekt) jest o wszystkich zawiadomiony, i donosić natychmiast będzie o wszystkich obywatelom, coby ich obchodzić mogło; wybuchte

w niektórych miastach rozruchy natychmiast utłumiono; Paryż i Francya z małemi wyjątkami, używają zupełnej spokojności; że od dni kilku przedsięwzięto w Strasbùrgu nadzwyczajne środki, byłyto środki ostrożności, jakie roztropność nakazywała w chwili, w której obywatele mogli być przez fałszywe wieści niepokojeni. — Tymczasem środki te przez poruszenie nadzwyczajnej licznój siły zbrojnej były uderzającemi, i stały się dopiero powodem do wielu osobliwych wieści. Do naczelnika gwardyi narodowej napisal prefekt list, zaprzeczający złośliwie rozszianą wieść o zwinięciu gwardyi narodowej.

Na posiedzeniu izby deputowanych w d. 23. marca toczyły się dalej rozprawy nad ustawą zbożową. P. Delaborde życzył, aby rolnictwo jak inne gałęzie zarobkowości uzyskały stosowne do czasu ulepszenie: wedle jego wyrachowania spożywa Francuz więcej chleba, niżli Niemiec i Anglik; przeciwnie zaś Francuz spożywa mięsa rocznie tylko 120 funt., Niemiec 150 funt., a Anglik 210 funt. Minister robot publicznych, p. d'Argout, dał niejakię w tój mierze objaśnienia. Niektórzy deputowani, rzekł on, ze trwogą spoglądali na mnóstwo zboża zagranicznego, wprowadzanego na targi francuzkie. Obawiali się złych skutków, wszelako zboże wprowadzone nie wynosiło jak tylko 400000 hektolitrow, a zatem prawie tyle, ile Francya na dwa dni potrzebuje. Ponieważ ustawa zbożowa z 1830 tylko tymczasową była, musiał więc rząd pomysleć o nowej: do tego że żniwa przeszłoroczne wskazały potrzebę nowego środka. Jeżeli izba wskazane w projekcie do ustawy ceny na pojedyncze gatunki znajdzie za niskie, przeto zastrzeż sobie może perzejrzenie ustawy za rok 1833 i 1834. Zakaz wywozu, proponowany w projekcie, bardziej jest szkodliwy dla produkującego, niżli dla konsumującego, gdyż przez to zapobiega się spekulacyi zbożem. Postrzeżono to w r. 1813 w Anglii. Ceny zboża nawet we Francyi nie stały niżej jak w latach 1819 i 1821, właśnie w czasie największego ograniczenia przywozu i wywozu. W Anglii całkiem wolny był przywóz od 1793 do 1810, a przecież nigdy, jak pod ten czas nie kwitnęło angielskie rolnictwo. Tak było i we Francyi do 1819. Odessy nie mamy się czego obawiać, chociażby się tamieczna produkcya coraz bardziej się pomnożala, ponieważ wywóz z tamtąd dla trudnego transportu nie może być znaczny. Gdyby nawet przywóz obcego zboża był całkiem bez przeszkody, producent francuzki nieby nie tracił, albowiem dopóki

jest w kraju dostateczny zapas, nikt nie będzie przedsiębrał spekulacyi zagranicznem zbożem. Raportu tego, ministra handlu, słuchala izba z wielką uwagą.

Członkowie izby deputowanych pierwszego i drugiego obwodu z Grenoble, pp. Real i Dubois-Aymé, przesłali następujący list redaktorowi Monitora: »Paryż d. 19. marca. Mości Panie! Ogłaszając w dzisiejszym numerze nowe szczegóły zdarzenia, które pogrążyły w smutku miasto Grenoble, oznajmujesz waćpan oraz, że sąd królewski przyjął na siebie śledztwo w tój sprawie. Podobnie waćpanu spodziéwamy się i my, że nakazane śledztwo rozwinię rzecz i wszystkim wymierzy sprawiedliwość. Lecz dla czegoż uprzedziłeś waćpan wypadek śledztwa, kiedy już teraz starsz się potwierdzać pochwały, któremi rząd ma obsypać wojsko i prefekta? Gdyby to prawdą było, co wiarygodne korespondencyje zapewniają, że wściekli żołnierze: obywатели, ich żony, dzieci, bez uprzedniego wezwania do zejścia się, krzywdzili i bagneta mi kuli; gdyby prawdą było, że władze tak dobre przedsięwzięły środki, iż osobom każdego wieku i płci, zgromadzoným na tumult, wszystkie wyjścia zamknęły, czylibys waćpan natenczas przez swoje nieroztropne pochwały, rząd nie skompromitował? Co się zaś nas dotyczy mości panie, będziemy umieli utłumić w sobie uczucie, jakie wzniecił w nas raport o tych krwawych scenach, które w naszym zasłyły mieście. Oczekiwać będziemy, dopóki sądy nie ustanowią faktum i nie wykryją i nie ukarzą sprawców. Atoli już teraz poczytujemy sobie za obowiązek, protestować się przeciw owym nieprzywoitym powinszowaniom, w obec mieszkańców okrytych żalobą, których uczucia burmistrz i urzędnicy miasta podzielali, a którzy pokładają zaufanie swoje w wysokiej bezstronności swoich urzędników sprawiedliwości. Spodziéwamy się po waćpana sprawiedliwości, że list ten w następnym numerze pisma swego umieścisz. Przyjmiej waćpan i t. d.«

Holandyja.

W gazetach holenderskich z d. 20. marca czytamy: »Stagnacyja, panująca od kilku dni na giełdzie amsterdamskiej, przypisują okoliczności, iż miano odebrać z Loudynu wiadomość, że Anglija i Francya nie chcą całkiem przystać na propozycyje, które król niderlandzki na nowo uczynił, i raczej żądają bezwarunkowej ratyfikacyi traktatu konferencyi, poczem wolno będzie Holandyi i Belgijum przez wzajemne ugody przedsięwziąć modyfikacyje w traktacie, przez wszystkie strony

ratyfikowanym. Dzisiaj była znowu znaczna sprzedaż papierów publicznych na giełdzie amsterdamskiej.

Z Hagi donoszą pod d. 23. marca: Wczoraj rano o godzinie 11tej odprawiono tutaj radę gabinetową. Twierdzą, że hr. Orłow odjeżdża jutro do Londynu i spodziewa się, że podróż jego sprawi pomyślny zwrot naszych interesów. (Wedle późniejszych wiadomości hr.

Orłow odjechał istotnie do Londynu.) Jak słychać, mówią tućjsze gazety, tak nasz minister spraw zewnętrznych, jakoteż hr. Orłow bardzo ważne odebrali depesze z Londynu. Cesarsko-rossyjski sekretarz legacyi na naszym dworze pojedzie jako goniec do Petersburga. Na giełdzie amsterdamskiej bardzo znowu spadły papiery publiczne i bardzo wiele ich sprzedawano na rachunek wewnętrzny kraju.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

— Z Ołomuńca d. 4. kwietnia 1832. —

Targ na woły d. 4. kwietnia 1832.

Przypędził			Kupił			Za ogólną cenę w w. w.		Radasz	Z tych sztuk 1 podług zdania detaktorów mogła wydać funtów	
kto	z kąd	wiele	kto	z kąd	wiele	zr.	kr.		mięsa	łoju
Piątkowski	z Galicyi	68	Cech rzeźnicki	z Brunu	32	135	—	2	400	50
Lisznowski	detto.	72	detto.	detto.	63½	130	—	6½	380	50
Berl Salamon	detto.	82	Strasser	z Austerlitz	31½	127	30	3½	360	45
Lois Isr.	detto.	86	Jaromierzitz	..	31½	127	30	3½	360	45
Juda Laib	detto.	39	Ried	z Skalitz	20	120	—	1	340	40
Pientoj Kazim.	detto.	37	Harting	z Znaim	200	145	—	20	420	60
Rajda	ze Szląska	233	Fabesch	detto.	17	164	—	—	480	70
Ripper	detto.	122	Różni małemi partyjami		298	—	—	36½		
Różni małemi partyjami		80	Dodawszy do tego Radasz		36½					
Ogółem więc przypędzono		809	i ilość nie sprzedanych		79					
			wyniesie sumnę		809					
			równą ilości przypędzonych.							

Przed dzisiejszym targiem sprzedano wiele lepszych wołów; na dzisiejszym więc targu było tylko 800 sztuk, pomiędzy którymi większa ilość była miernych, których większą część małemi partyjami zakupiono na prowincyja. Ceny utrzymują się w równym z przeszłemi targami stosunku, a za wołami kapitałnemi, jakem już powiedział, bardzo się ubiegają i dobrze za nie płacą. Oprócz kupców z Więdnia i z Pragi nie było innych, a i ci nie stoją w przyłączonej tu tabeli, ponieważ przed targiem kupna swe pozawierali. Cena funta mięsa w Morawii podskoczyła znowu na ten miesiąc (kwiecień) o 1/2 kr. m. k.

— Z Petersburga. —

(St. Petersburg. Handelszeitung d. 5. marca)
Od lat kilku zjawily się w wewnętrznych gu-

bernijach w obiegu zagraniczne złote i srebrne pieniądze; ministerstwo skarbu uznało zatem za potrzebę ogłosić tablicę rzeczywistej ich wewnętrznej wartości w stosunku do rossyjskiej złotej i srebrnej monety: złote francuzkie 20 frankowe sztuki 4 rubli 84 kop., srebrne hiszpańskie piastry 1 r. 33 k., francuzkie 5 frank. monety 1 r. 24 k., holend. talary 1 r. 33 1/2 k., austryjackie talary 1 r. 28 1/4 k.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Das Gespenst auf der Bastei*, opera we 2 aktach.

Jutro: *Fra Diavolo*, oder: *Das Gasthaus von Terracina*, nowa wielka opera we 3 aktach.